

LR Ryšių reguliavimo tarnyba
Mortos g. 14 LT-03219 Vilnius

2021-10-12 Nr. SD- 34106

Teikiama per RRT e-prieigą

DĖL RADIJO RYŠIO PLĖTROS 470–790 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTOJE PLANO PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba) suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei pateikė derinti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Radijo ryšio plėtos 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas).

Išanalizavusi viešajam derinimui pateiktus dokumentus, UAB „Tele2“ (toliau – Tele2) šiuo raštu teikia savo pastabas ir pasiūlymus Projektui:

- a) **Dėl Projekto 1^{1.1.} punkto.** Projekto 1^{1.1.} punkte numatyta, kad atitinkami radijo dažnių leidimai bus išduodami bent trims vienas su kitu nesusijusiems operatoriams.
  - Visų pirma, nėra aišku koks tikslas šio apribojimo ir ar jis neprieštarauja 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (toliau – Kodeksas), numatytiems konkurencijos skatinimo tikslams.
  - Antra, nėra apibrėžta „*nesusiję operatoriai*“ sąvoka, todėl reiktų ją patikslinti.

- b) **Dėl Projekto 1^{1.2.} punkto.** Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, siekdama paskatinti 5G plėtrą Lietuvoje, inicijavo memorandumą dėl 5G ryšio diegimo Lietuvoje (toliau – Memorandumas). Kaip yra žinoma, dalis 470–790 MHz dažnių juostos bus vienas svarbiausių resursų 5G tinklų plėtroje. Atsižvelgdami į tai bei siekdami Projekto bei Memorandumo nuoseklumo bei suderinamumo, siūlome Projekto 1^{1.2.} punktą išdėstyti taip, kad jis atitiktų Memorandumo tikslus:

„1^{1.2.} sudaryti sąlygas, kad operatoriams naudojant radijo dažnius (kanalus) iš įvairių radijo dažnių juostų, įskaitant 694–790 MHz radijo dažnių juostą, visuose bent 95 proc. Lietuvos namų ūkiuose būtų prieinamas naujos kartos interneto prieigą atitinkantis ryšys, užtikrinantis ne mažesnę kaip 100 Mb/s ryšio spartą;“

- c) **Dėl Projekto 23 punkto pripažinimo netekusio galios.** Projektu siūloma pripažinti netekusiu galios Projekto 23 punktą, numatantį radijo dažnių (kanalų) perleidimą. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu galiojanti Elektroninių ryšių įstatymo redakcija numato galimybę perleisti elektroninių ryšių išteklius (57 straipsnis), be to, Kodekse (51 straipsnis), kuriuo siekiama įgyvendinti ERĮ, aiškiai pabrėžta valstybių narių pareiga užtikrinti, kad jos jurisdikcijai priklausantys operatoriai turėtų galimybę ne tik perleisti savo radijo dažnius, bet ir juos nuomoti: *„Valstybės narės užtikrina, kad įmonės galėtų kitoms įmonėms perduoti arba išnuomoti individualias radijo spektro naudojimo teises.“* Atsižvelgiant į tai, mums yra visiškai nesuprantama, kodėl Projektu yra panaikinama galimybė perleisti radijo dažnių (kanalus). Atsižvelgdami į tai, siūlome grąžinti Projekto 23 punkto redakciją.
- d) **Dėl Projekto 24.1 punkto atnaujintos formuluotės.** Projekto 24.1 numato, kad leidimo naudoti radijo dažnius (kanalus) turėtojas privalo *„ne vėliau kaip 2025 m. sausio 1 d. įrengti antžemines sistemas ir sudaryti galimybę TEN-T tinklo tarptautiniuose transporto koridoriuose („Via Baltica“, „Rail Baltica“) ir valstybinės reikšmės magistraliniuose automobilių keliuose, nurodytuose Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 757 „Dėl Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašo patvirtinimo“, (toliau – valstybinės reikšmės magistraliniai keliai) gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s gaunamojo (angl. downlink) ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas (kai leidimu suteikta teisė naudoti radijo dažnius (kanalus), sudarančius 2x10 MHz pločio suporuotą radijo dažnių juostą) arba ne mažesnės kaip 15 Mb/s gaunamojo ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas (kai leidimu suteikta teisė naudoti radijo dažnius (kanalus), sudarančius 2x5 MHz pločio suporuotą radijo dažnių juostą);“.*

Tele2 siūlymai dėl Projekto 24.1 punkto:

- 1) Kaip minėta aukščiau, siekdami Projekto bei Memorandumo nuoseklumo bei suderinamumo, siūlome Projekto 1¹.2. punktą išdėstyti taip, kad jis atitiktų Memorandumo tikslus, t.y. *„ne vėliau kaip 2025 m. sausio 1 d.“* pakeisti į *„ne vėliau kaip 2025 m.“*, turint omenyje, kad tikslą galima pasiekti ir einamaisiais 2025 m. Juolab, ir 470–790 MHz licencijų naudojimo pradžia yra numatoma 2022 m. birželio 30 d., taigi lieka tik 2,5 metų tikslui įgyvendinti. Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad šiuo metu elektroninės įrangos tiekimas yra itin sutrikdytas, pasaulinėje rinkoje trūkstant komponentų, naudojamų gamyboje, be to, visuomenėje vis labiau

įsigalint įvairioms baimėms susijusioms su 5G tinklų diegimu, todėl pasiekt šį tikslą iki 2025 m. sausio 1 d. gali būti sudėtinga jau vien dėl to, kad tiekėjai neturės galimybės pristatyti įrangos laiku.

- 2) 30 Mb/s ir 15 Mb/s tikslui pasiekti siūlome numatyti galimybę naudoti ir kitas mobiliojo ryšio operatoriaus turimas radijo dažnių juostas. Beveik absoliuti dauguma mobiliojo ryšio įrenginių naudoja radijo dažnių agregaciją gaunamai greitaveikai padidinti. Taip pat, žemiausio dažnio juostos, įskaitant 470–790 MHz, prijungia prie tinklo pačius tolimiausias (pagal atstumą ar turimą signalo slopinimą) vartotojus, kurių priimamas signalo lygis ir gaunama greitaveika yra žema, todėl radijo dažnių agregacija yra labai efektyvus greitaveikos didinimo sprendimas.

e) Dėl Projekto 24.2 punkto atnaujintos formuluotės.

- 1) Projekto 24.2 punkto tikslams pasiekti siūlome numatyti galimybę naudoti ir kitas mobiliojo ryšio operatoriaus turimas radijo dažnių juostas. Argumentacija pateikta Tele2 pasiūlyme dėl Projekto 24.1 punkto.
- 2) Siūlome papildyti 24.2 punkto formuluotę, numatant galimybę naudoti ir išorines mobiliojo ryšio stiprinimo priemones, kaip, pavyzdžiui, išorinės antenos, kartotuvai ir kita, kadangi signalo priėmimo zona būtų namų ūkiai (fiksauta zona) ir 24.2 punktą papildyti sekančiai :
„<...> užtikrinant šiame papunktyje nurodytą gaunamojo ryšio spartą pastatų išorėje 1,5 m aukštyje virš žemės paviršiaus, naudojant ir išorines mobiliojo ryšio stiprinimo priemones, kaip išorinės antenos, kartotuvai ir kita.“

- f) Dėl Projekto 24.4.3. punkto.** Tas pats komentaras, kuris nurodytas prie 24.1 punkto – Projekto 24.4.3. punktą siūlome išdėstyti taip, kad jis atitiktų Memorandumo nuostatą, t.y. „*ne vėliau kaip 2025 m. sausio 1 d.*“ pakeisti į „*ne vėliau kaip 2025 m.*“.

Atsižvelgiant į Projekto svarbą, siūlome Tarnybai organizuoti susitikimą su visais suinteresuotais elektroninių ryšių rinkos dalyviais siekiant aptarti Projektą bei pateiktus pasiūlymus.

Pagarbiai

UAB „Tele2“ strategijos ir plėtros direktorius

Tadas Bukauskas

Kontaktinė informacija: Tel. 8-668-00402, e. p.: evaldas.stankevicius@tele2.com

UAB „Tele2“, įm. k. 111471645, PVM m. k. LT114716417
El. paštas: reception.lt@tele2.com, oficialus tinklalapis: www.tele2.lt
Tel.: (8~5) 2366 300, faksas: (8~5) 2366 302
Juridinio asmens buveinė: Upės g. 23 08128 Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi LR Juridinių asmenų registre